

Эртәр хөд хургьлуллгьнд—цуг чидлән

БЛИНЯЕВ И. В.

Сарпинск района Чапаевин Һертә совхозин ах хөбч.

Эртәр хөд хургьлуллгьн — хөн малиг цааранднь, улм олар өсклгьнд эрки чинртәнь ода олд медгдв. Тегәд эн учрар түрүн болдж эн төрин тускар цөөкн үг келхәр седләв.

Эртәр көгинь тәвджд үвләр эс гидж эрт хаврар хөөнә төл авна гисн гиигн көдлмш биш. Энүнд ик гидг көдлмш, килмдж керглгднә. Эртәр хөд хургьлуллгьна гол төрнь — түрүн болдж шимтә сән хот, дулан кошар, хаша-хаац белдлгьн болджана.

Би эртәр хөд хургьлуллгьиг тавдгч джилдән кеджәнәв. Эн тавн джилин дамшлтас товчлджд авгдсн ашиг ахрар келхлә, нимә болна: эртәр хөөнә төл авлгьнд хаврас авн намр күртл кинән кевәр белдх кергтә. Залху, көдлмштән хоома хөөч, эн көдлмшиг диилвртәгьяр кедж эс чадш угань мел кенд болв чигн ил медгддженә.

Һәәднр хөд таргьн-цадхлн-Һгар көгд орх зөвтә. Эн кергт газрин идг ик туста болна, зүгәл энүг эвинь олджд, зоотехническ зааврар эдлхмн. Ямаран чигн джилд хөөнә арднь орад хәрүләд, цагтнь услад асрмджд келхлә — хөд ясрдж сәәрхнь лавта.

Ода мана хөөнә бәәрнд 200 тонн өвсн белдгдсн бәәнә. Малин хот белдлгьнд отарин көдләчнр цугтан орлцна. Малин хотин тускар түрүн болдж хөөч бийнь килмджен, седварән гархк зөвтә. Тегәд чигн үвләр хөөдин төл авлгьн джил болгьн му бишәр кегднә. Мана отарин эн джилин үвләр гарсн эр хургьд экәсн салх цагтан 45—49 килограмм татсмн.

1959-ч джилд эртәр хургьлх 100 хөн болгьнас 125 хургь, хөн болгьнас 5,5 килограмм ноос авх даалгьвр авчана.